

Какво дума дѣдо Лало отъ село Кършк-гиръ.

мъкнатъ триста врага, прѣзъ деветъ морета! . . .

Наканимъ се и я, еднѣжъ у сто години. у градъ да идемъ; оно не е, да речете, санкимъ, че съмъ пририталъ башъ за градо имъ — пусть да имъ опустѣе — или пѣкъ за гражданетъ имъ и гражданкитъ имъ — мъгли ги отнели, — ами дошло неволя на вратъ, па ще мжкнешъ, що ще чинишъ? . . . Бѣха помжкнали все, що бѣ ячко за работа, отъ къмъ мжжка страна, на това пусто яланъ моарабе . . . маренви ли му думатъ, какво ли бѣше, врагъ да имъ ананше . . . (пощурели, казватъ, голѣмцитъ у София, па сакатъ да ударятъ единъ клинъ на турчино), . . . та, бѣхъ осталъ самъ съ женурията у кѣщи, като Пениния дѣртъ пѣтелъ между пролѣтни ярки! . . . я самъ, а грижи и бели за деветдесетъ и деветъ души! . . . И солъ се привършила и опинци се докжсали, па нѣма, опустѣли му, отъ кждѣ другадъ, ами хайде у София! . . .

Стѣгнемъ магарето, мѣтнемъ му чувалитъ на самарчето, качимъ му се, па, като му подвижнемъ: ха . . . а оно се засили, па лети — лети, та, да е кабилъ, да хвъркне! . . . Бърза — бърза, така, та до край село, при Цониния боклукъ; като стигна тамъ, а, онова добиче се брѣцна, като че видѣ мечка съ забрадка, па, хопъ, та назадъ! Море, мушкамъ го, де! . . . врагъ ти стари-сватъ, кждѣ се връщашъ! . . . Йокъ, нече та нече; пойде — пойде, па пакъ се върне! . . . Гледамъ, па се чудя, да не е нѣщо попъ срѣщнало, та се връща, ама, нѣма, брате, ни попъ, ни попадия! . . .

Оно, добичето, отъ село още померисало, що го е чакало, ама, де, като я съмъ по-добиче и отъ него, та не го разбирамъ! . . .

Слѣзнемъ отъ него, па го поведемъ: я теглимъ, оно тегли, я опинамъ, оно опина, хеле, гючъ-беля, оправи се на пѣтъ! . . .

Магарето миряса, ама дявола не мирясва!

Настигна ни отъ кждѣ шумака войска, па се сгжстиха — сгжстиха, като оси край сладко вино! . . . види

се и нихъ сж помжкнали слѣ нѣкждѣ, както що помжкнаха нашиѣ мжже отъ село, все за она пусти клинъ на турчино! . . . Я гледамъ у нихъ, а они гледатъ у магарето ми! Единъ се поотдѣли отъ нихъ, па доде при мене, хвана магарето за юлара, па каже: Дѣдо, ще дадешъ магарето, че ни трѣбва за товаръ, а ние ще ти дадеме, каже, пусула, та да идешъ слѣдъ една недѣля у градъ и да си го вземешъ!

Бре молихъ се, бре сърдихъ се, бре . . . тамъ нимъ . . . и на тия, що сж пошурѣли, па и на турчина му, и на врагове! . . . Йокъ, та йокъ!

Откараха ми магарето, па ми оставиха една пусулка, що писувахъ на нея нѣщо! . . . Стоимъ на срѣдъ пѣтъ, гледамъ хартишката, гледамъ мене, па се питамъ: она ли е магаре, я ли съмъ магаре! . . .

Звѣрихъ се — звѣрихъ, па ми текна на паметъ, че не питахъ ни кждѣ да го търся, пустото му магаре, . . . знаешъ, градъ голѣмъ магарета много, при кого да търсишъ, кое да хванешъ, та кое да поведешъ! Станяхъ, та при нашия кърчмаринъ, па го питамъ: вижъ, Бога ти, що писува тука у тая пусулка! Онъ, погледа-погледа, па каже: „те го, хе, каже, даскала, дека пие, питай него! . . .“

На, рѣкохъ, даскале, молимъ те, вижъ що писува тукъ?

Гледа она даскалъ пусулата, па гледа мене, поизсмѣ се, като че го загѣделичка нѣкой по петитъ, па отдѣлна, та рече:

„Магаре отвели, друго оставили!“ Ахъ, рекохъ си, майчицата имъ жална, — демекъ за турчино го тъкмиле, а пѣкъ сега я да си одѣвамъ! . . .

Море, даскале, бре, думамъ, отъ кждѣ да си търся сега магарето?

Па, отъ пазаря бре, дѣдо Лале, каже, белкимъ ти мислишъ да ходишъ да го търсишъ по владишкитъ конаци! . . . Ама какъвъ пазаръ, бре сине, думамъ, зеръ законъ не хваща моето магаре? . . .

Ехъ, кой знае, дѣдо Лале, дума даскала, то е споредъ магарето; ако е нѣкое голѣмо магаре, май че никакъвъ законъ не може да го хване; знаешъ, голѣмцитъ сж, каже, на всѣкждѣ, като брѣмбаритъ, тѣ пробиаватъ всѣка паяжина, та, санкимъ, ако и твоето магаре е отъ нихъ, хичъ и не търси законъ за него въ тая земя, макаръ че има хиляди закони писани! . . .

Хиляди ли, казвашъ? . . . Е, пѣкъ, като сж толкова много, все нѣкой ще му прилѣгне, думамъ . . .

Ба — ба, башъ защото сж много, дума, за това нито единъ законъ до сега не е могълъ да хване она, що е трѣбвало да ги хване! . . .

Като ми рече така даскала, а я мислихъ — мислихъ, па никакво ми не иде у глава: кое кое — не хваща: законитъ ли не хващатъ магаретата, или магаретата не хващатъ законитъ? . . .

М. Георгиевъ.